

ת"פ 40813/05/18 - מדינת ישראל-פמ"ד נגד אסף שמואל

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 40813-05-18 מדינת ישראל נ' שמואל

בפני בעניין:	כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא המאשימה	מדינת ישראל-פמ"ד ע"י ב"כ המתמחה אמזלג יוסף נתנאל
נגד הנאשם	אסף שמואל ע"י ב"כ עו"ד אוהד סלמי	

גזר דין

- בתאריך 11.3.21 הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בביצוע העבירות הבאות:
גניבה בידי מורשה, עבירה לפי סעיף 393(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 415 לחוק העונשין, ו**שש** עבירות של **שימוש במרמה, ערמה או תחבולה** - לפי סעיף 220 (5) לפקודה מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961.
- על פי החלק הכללי של כתב האישום המתוקן, בתקופה שבין השנים 2010-2015 היה הנאשם מנהל הכלבו בקיבוץ רעים (להלן: "**הקיבוץ**"). במסגרת עבודתו היה הנאשם אחראי על הזמנת סחורה מספקים וקבלתה, תמחור הסחורה, והזנת הפריטים למערכת המלאי של הכלבו, בדיקת החשבוניות שהתקבלו מהספקים עבור הסחורה ואישור התשלום עבורן על ידי הנהלת החשבונות של הקיבוץ.
- בתקופה הרלוונטית לכתב האישום היה אברהם כהן (להלן: "כהן") שכיר בחברת "מרכז הסיגריות דרום" (להלן: "**הספק**") בתפקיד נהג ובעל קו חלוקה באזור הדרום. במסגרת עבודתו סיפק כהן סיגריות ומוצרי טבק לכלבו בקיבוץ רעים, שבניהולו של הנאשם.
- בתקופה הנ"ל, נהגו הנאשם וכהן להשאיר חלק מהסחורה בידיו של כהן על מנת שימכור אותה בשוק החופשי והשניים היו מתחלקים בתמורה. בפני הקיבוץ הציגו מצג שווא לפיו כל הסחורה נמכרה לכלבו, כך שהקיבוץ אישר תשלומים על סחורה שגנבו השניים בהיקף של 1.75 מיליון ₪ והסכום הועבר לכהן.
- בהתאם לסיכום, הנאשם וכהן שלחו ידיהם בסחורה הגנובה בכך שכהן מכר את הסחורה שהגיעה אליו עקב המרמה, בשוק החופשי, ואת התמורה חלק עם הנאשם שהיה מורשה בה, ומסר אותה לכהן לשם מכירתה. נטען, כי הנסיבות המחמירות הן היקף המרמה, התחכום, החבירה בצוותא והפרת האמון.

הנאשם וכהן לא דיווחו לפקיד השומה על עיסוקם במכירה עצמאית של סחורה בסכום של לפחות 1.75 מיליון ₪.

3. בהתאם להסדר הטיעון, הופנה הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן, מבלי שנרשמו הסכמות לעונש. כן סוכם, כי לעניין היקף הגניבה הצדדים ישובו ויידברו ביניהם לאחר קבלת חוות דעת המומחה בהליך האזרחי, ואם הצדדים לא יגיעו להסכמות הדבר יונח בפני בית המשפט.

תסקירי שירות המבחן:

4. **מהתסקיר הראשון שהוגש ביום 15.11.21**, עולה כי הנאשם כבן 45, גרוש ואב ל-4 ילדים, בגילאי 8-20, מתגורר כיום ביישוב צוחר. לדבריו עובד מזה כשש שנים בחברת אבטחה ואמון על אבטחת אירועים חברתיים ופסטיבליים (לא הוצגו מסמכים). הנאשם סיים 12 שנות לימוד ובעל תעודת מקצוע כמכונאי מטוסים. הנאשם טען בפני שירות המבחן כי בתקופת לימודיו התיכונים היה חניך בתנועת הנוער "הצופים", ובסיום לימודיו התנדב לשירות צבאי קרבי בחטיבת הנח"ל, וכי במהלך שירותו הצבאי היה חשוף לאירועים מורכבים מתוקף תפקידו ולא קיבל מענה רגשי.

עם סיום שירותו הצבאי, שב לתנועת הנוער הצופים כרכז שבט, בהמשך, בין השנים 1999-2015 עבד כקב"ט בקיבוץ רעים, ובמקביל לכך עבד כמנהל הכלבו של הקיבוץ. עם סיום עבודתו בקיבוץ החל לעבוד בחברת אבטחה. הנאשם תיאר דינמיקה משפחתית מורכבת לצד תחרות סמויה לצד אחיו, אשר תחושת חוסר ההצלחה בחייו מלווה אותו עד היום, וכן טען, כי חווה אלימות פיזית ורגשית קשה מאביו. הנאשם מסר, כי מערכת היחסים עם גרושתו טובה, וכי הוא בעל קשרים חברתיים מגוונים.

ברקע לביצוע העבירה הנאשם מסר, כי ניהל את הכלבו במקביל לעבודתו כקב"ט הקיבוץ עד לשנת 2015, היה אחראי על הזמנת סחורה ועמד בקשר יום יומי עם ספקים, ביניהם ספק הסיגריות עמו בוצעו העבירות. הנאשם מודה בביצוע העבירות ונטל אחריות על מעשיו.

הנאשם שיתף, כי במסגרת קשרי העבודה עם ספקי סיגריות הוצע לו מספר פעמים לזייף את חשבוניות הסחורה שסיפק ולכתוב סכום גבוה ממה שסופק בפועל עד שלבסוף הסכים. לדבריו, הפרשי הסחורה שלא סופקה נמכרה באופן לא חוקי והם התחלקו ברווח הכספי, ברווח של כ-5,000 ₪ מידי חודש.

הנאשם תיאר את תחושת הבושה המלווה אותו ואת משבר האמון המשמעותי בינו לבין חברי הקיבוץ, וטען כי חש תחושת הקלה כאשר מעשיו התגלו ושאינו צריך להמשיך ולהתנהל בהסתרה. הנאשם שיתף, כי ברקע למעשים לא היה מחסור קונקרטי בכסף והוא ביטא מודעות לאלמנט של הרווח הרגשי אשר חווה במסגרת העבירות. הנאשם ביטא תחושת צער, וחרטה ולהערכת שירות המבחן מגלה אמפתיה כלפי חברי הקיבוץ אשר נפגעו ממעשיו. שירות המבחן התרשם כי ברקע לעבירה עומדים דפוסי האישיותיים ביניהם שימוש במנגנוני הסתרה, וכי הנאשם פעל ממניעים רגשיים פנימיים ולא בהכרח כלכליים.

הערכת הסיכוי לשיקום - שירות המבחן התרשם כי הנאשם אווז בתחושת הערכה עצמית נמוכה, ותחושות תסכול וכעס, אשר יצרו בתוכו תחושת הצורך בפיצוי רגשי ובהפגנת כוונות, וצורך בשליטה, אשר הצליח להשיג באופן מדומה באמצעותו מעורבותו בעבירות. הנאשם ביטא רצון להשתלב במערך הטיפול בשירות המבחן על מנת לקבל כלים

שיסייעו לו להתמודד במצבים שונים. שירות המבחן התרשם, כי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם ומרתיע. כל אלה, בצד הבעת המוטיבציה להשתלב בטיפול ונטילת האחריות, מהווים גורמי סיכוי למניעת הישנות עבירות. מנגד, שירות המבחן התרשם כי חרף הצהרות הנאשם בדבר קשריו החברתיים הרבים, הנאשם מתקשה במתן אמן בסביבתו, הוא חש תחושת נחיתות, ורצונו בהשתייכות עלול להביאו להתנהגות שולית, ומרמית. כמו כן התרשמו, כי הנאשם מתקשה להתמודד באופן מקדם במצבים בהם חש אובן שליטה, נתונים אשר יש בהם כדי להגביר הסיכון לעבירות נוספות.

בהמלצת שירות המבחן, נדחה המשך הדיון לקבלת תסקיר נוסף.

5. **בתסקיר השני מיום 27.2.22** נתבקשה דחייה נוספת, בשל תפוסה מלאה בקבוצה הטיפולית אליה הנאשם היה מיועד הנאשם. נמסרה ההתרשמות, כי ההליך הפלילי אותו מנהל הנאשם גורם לטלטלה בכלל מישורי חייו, לרבות תעסוקתו ומשפחתו, וכי הנאשם משלם מחירים אישיים בגין ההליך, בדמות הפגיעה בדימויו העצמי.

בית המשפט נענה לבקשה לדחייה נוספת של הדיון.

6. **מהתסקיר השלישי מיום 26.6.22** עולה, כי הנאשם משולב בקבוצת טיפול מאז חודש מרץ 2022. הנאשם השתתף ב-6 מפגשים וניכר, כי הנאשם קשוב לחברי הקבוצה ויוצר קשרים חברתיים חיוביים עמוקים. שירות המבחן ציין, כי מדובר בשלב ראשוני בתהליך הקבוצתי והפנימי שעובר הנאשם וניכר, כי המרחב הקבוצתי מאפשר לנאשם להביא את עצמו בפתיחות ולערוך התבוננות פנימית, תוך שניכרת המוטיבציה הכנה של הנאשם ויכולת רגשית בשלה לבחון דפוסיו ההתנהגותיים המכשילים. בנסיבות אלה, שירות המבחן המליץ על דחייה נוספת לצורך המשך הטיפול והעמקתו.

בית המשפט נענה לבקשה לדחייה נוספת של הדיון.

7. **בתסקיר הרביעי מיום 20.11.22** שירות המבחן מתרשם, כי הנאשם עובר תהליך משמעותי הבא לידי ביטוי בשינוי ממש של אורחות חייו, תפיסת עולמו וישום הכלים שרוכש בקבוצה. כן התרשמו, כי מאז הקשר הטיפולי הנאשם אווז בתפיסת עולם המושתתת בעיקרה על מערכת ערכים נורמטיבית וללא דפוסי עבריינות מושרשים. נמסר, כי הנאשם מגלה מודעות גבוהה לדפוסי התנהגותו המכשילים, וכי ההליך הטיפולי קידם את הנאשם באופן משמעותי ביכולתו להציב לעצמו גבולות פנימיים אשר יסייעו לו לווסת את צרכיו וליישם דרכים אלטרנטיביות לסיפוק צרכיו. כן נמסר, כי הנאשם נתבע בהליך אזרחי לפיצוי כספי בגין מעשיו. נמסר, כי התחזקה התרשמות שירות המבחן משינוי בתפיסתו של הנאשם את מעשיו הפליליים ובאופן בו לוקח אחריות מלאה על מעשיו ועל המניעים שהובילו אותו לביצוע העבירות.

צוין, כי הנאשם נוטל אחריות מלאה על מעשיו וכי הוא בעל פוטנציאל לתפקוד נורמטיבי בחייו. נמסר, כי לנאשם יכולות לניתוב חייו לאורח חיים ערכי ושאינו חומרי, בצד רצונו להתמיד בהליך השינוי לאורך זמן. צוין החזר כספי ששילם, והמחירים האישיים, הכלכליים והמשפחתיים כתוצאה מהעבירות. בצד זאת, הנאשם מגלה אחריות לתפקידו ההורי ועובד באופן יציב. שירות המבחן התרשם מיכולתו של הנאשם ליישם את הלקחים שהפיק מהנסיבות שעמדו ברקע להסתבכותו הפלילית.

לאור זאת, שירות המבחן ממליץ להעדיף במקרה זה את האפיק השיקומי, אשר יאפשר לנאשם להמשיך בתהליך השינוי בו מצוי כיום, והמשך תעסוקתו בתחום האבטחה לשם פרנסת משפחתו.

לאור האמור המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית בדמות של"צ גבוה בהיקף של 500 שעות אשר יהווה עונש חינוכי והרתעתי הולם, לצד הטלת צו פיקוח למשך שנה.

בנוסף צוין, כי אם בית המשפט יליט להטיל על הנאשם עונש מאסר, מן הראוי להטילו לריצוי בעבודות

שירות, שכן מאסר בפועל עלול להיות בעל השלכה הרסנית על הנאשם ועלול להוביל לנסיגה משמעותית בתפקודו.

טענות הצדדים:

8. מטעם הנאשם העידו כעדי אופי מנכ"ל החברה בה עובד הנאשם ובנו של הנאשם. העדים תיארו את הקשר שלהם עם הנאשם ואת ההתמודדות האישית והמשפחתית מאז ביצוע העבירות.

מר עדי בהרב רבינוביץ', מנכ"ל חברת האבטחה בה עובד הנאשם, וכן מר אורי שמואל, בנו של הנאשם. מעדותו של מר רבינוביץ' עדי עולה כי היכרותו עם הנאשם הינה רבת שנים, והוא מלווה אותו בשנים האחרונות. טען כי שילם מחירים כבדים עת החליט להעסיק את הנאשם, אך ציין כי הנאשם מתפקד ברמה גבוהה, וכי הוא נבדק פעם אחר פעם בעניינים הכספיים, החוזיים ולא נמצא רבב בהתנהלותו. טען כי האמין בנאשם וכי הנאשם הוכיח עצמו, ואף קודם להיות אחראי על תחום רגיש יותר בחברה, אירועים רבי משתתפים, וכי הנאשם מתעסק בענייני כספים, חשבוניות ולקוחות. בשולי דבריו הוסיף כי הוא מכיר את הנאשם, ומלווה אותו מזה 6-7 שנים והם מחזקים האחד את השני.

בנו של הנאשם ציין, כי הוא השתחרר לאחרונה משרות קרבי בצה"ל, טען כי האירועים הנ"ל נפלו על משפחתם כרעם ביום בהיר, וכי אביו עזב את הקיבוץ ומתגורר בדירת חדר וחצי אך למרות כל מה שעבר עליו הוא מקפיד לפגוש אותו ואת אחיו. ציין כי חרף רצונם, אין באפשרותם ללון בביתו של הנאשם מאחר והוא מתגורר בגפו בדירת חדר וחצי. טען כי הוא מתמודד עם קשיים רבים לאור מעשיו של אביו, וכי לעיתים מפנים לעברו אמירה בדמות "הבן של מי אתה?" והוא נאלץ לבנות את עצמו מאפס.

9. **המאשימה** הגישה טיעוניה בכתב [במ/2] והשלים טיעוניה בעל פה במעמד הדיון מיום 30.11.2020. המאשימה עמדה על מידת הפגיעה בערכים המוגנים ועתרה למתחם עונש הולם כולל למעשיו של הנאשם שינוע בין 5 ל-6 שנות מאסר לריצוי בפועל, לצד מתחם קנס הנע בין 50,000 ש"ח ל- 150,000 ₪.

בהקשר זה נטען, כי המעילה בקיבוץ היא מעילה בחברי האגודה השיתופית, במי שיש עמם יחסי חברות שכנות ושותפות עסקית. נטען, כי יש לראות את המרמה כמעילה באמון המעסיק כמו גם כמעילה בחברי הקיבוץ ובכך חומרתם היתרה של המעשים.

בתוך המתחם המאשימה הפנתה לכך שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, ולקח אחריות כבר בשלב החקירה, להיותו נעדר עבר פלילי, ואף התייחס להליך שעבר הנאשם במסגרת שירות המבחן ולדברים שנאמרו לזכות הנאשם מצד עדי האופי. לצד זאת נטען, כי חומרת המעשים אינה מאפשרת במקרה זה חריגה מן המתחם משיקולי שיקום. בהקשר זה גם נמסר, כי הנאשם מנהל הליך אזרחי משפטי מקביל בו הוא נתבע על ידי הקיבוץ וכי כספי הגניבה לא הוחזרו. ביחס לחלוף הזמן נטען, כי העבירות בוצעו בשנים 2010-2015, החקירה הסתיימה בשנת 2017 וכתב האישום הוגש בשנת 2018. נטען, כי התיק התנהל במשך שנה וחצי כאשר נתבקשו דחיות לצורך המתנה לחוות הדעת בהליך

האזרחי, שלא התקבלה בסופו של דבר וכן דחיות לצורך קבלת התסקירים. נטען, כי באופן יחסי, התיק נוהל בקצב סביר.

בנסיבות אלו עתר לענישה שלא תפחת מ-5 שנות מאסר, קנס בסך 50,000 ₪, ופיצוי לקיבוץ בסכום המקסימלי בסך של 258,000 ₪.

10. **ב"כ הנאשם** הגיש טיעוניו לעונש בכתב [במ/3] וכן השלים טיעוניו בעל פה בדיון מיום 30.11.2020. ב"כ הנאשם עמד בהרחבה על קורות הנאשם, כעולה מהתסקירים ומעדויות האופי. ב"כ הנאשם הפנה להתרשמות שירות המבחן ממידת הצער והחרטה של הנאשם. ב"כ הנאשם הפנה להמלצות שירות המבחן ובפרו החשש מפגיעה בנאשם ובדימויו העצמי אם יוטל עונש מאסר. זאת, בצד הפגיעה בבני משפחתו הגרעינית, והמחירים האישיים, הכלכליים והמשפחתיים המהווים גורם משמעותי ומציב גבולות עבורו.

נטען, כי בנסיבות אלה יש לקבוע, כי **מתחם הענישה נע בין צו של"צ לבין עונש של 10 חודשי מאסר בפועל**, והכל בהתחשב באופי העבירות, משכן ונסיבותיו האישיים של הנאשם, ועתר **למקם את הנאשם בתחתית המתחם**.

ב"כ הנאשם הפנה לכך, כי בערב שבו התוודה הנאשם בפני מזכיר הקיבוץ על מעשיו, חזר הנאשם לביתו וניסה לשים קץ לחייו, ומאז נפשו פצועה והוא מטופל אצל גורמי מקצוע. כן הפנה לכך, שעם היוודע דבר המעילה הנאשם עזב לאלתר את הקיבוץ, והודיע על עזיבה מרצון על מנת לחסוך מבני משפחתו עלבון מקרב חברי הקיבוץ. הפנה לכך שאסור לנאשם להתקרב לשערי הקיבוץ, ועל מנת לפגוש את ילדיו הוא אוסף את ילדיו משער הקיבוץ, דבר אשר שובר את ליבו של הנאשם ואת לב הקטנים, וגורם למפח נפש גדול. צוין, כי התא המשפחתי התפרק, ורעייתו של הנאשם התגרשה ממנו.

ב"כ הנאשם טען, כי הנאשם עבר כברת דרך ארוכה, ועבר הליך טיפולי מוצלח, ויש לאפשר לו להמשיך בהליך הטיפול, ולהימנע מהטלת עונש מאסר בפועל אשר יגדע את ההליך ויגרום לנסיגה במצבו של הנאשם.

עוד הפנה לכך, שאין מחלוקת, כי הנאשם הסדיר את חובו לרשויות המס. ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בכך, שהנאשם העיד במשפט של שותפו לעבירה, ולא חסך דבר, ועמד על כך שהנאשם עבד בקיבוץ כ-16 שנים, והוצא מהקיבוץ בבושת פנים, מבלי שדרש את זכויותיו הסוציאליות אשר נאמדות בשווי של כ-400,000 ₪, על כך מתנהל גם ההליך האזרחי. ההגנה הגישה אסופת פסיקה.

בנסיבות המתוארות, ולאור כל שפורט בהרחבה במב/3, בא כוח הנאשם, ביקש לאמץ את מתחם הענישה, הנתמך בהמלצת שירות המבחן, ולהשית עונש בדמות של"צ בהיקף של 500 שעות.

11. **הנאשם** בדברו לעונש ציין כי גנב מהבית שהיה חשוב לו וקרוב אליו, והוא בחר לבגוד באמון שקיבל ומעל בכספי הקיבוץ. הנאשם ציין כי הוא שמר על הקיבוץ והגן עליו מתוך תחושת שליחות אמיתית בהיותו רכז ביטחון בקיבוץ, ומאידך מעל באמון שקיבל, וכי הוא מצר על מעשיו וכל יום כאשר הוא אוסף את ילדיו משער הקיבוץ הוא מתבייש ומכה על חטא. הנאשם הוסיף, כי בלית ברירה עזב את הבית ופירק את המשפחה, וכי האשמה

והאחריות שלו, וכי החליט להישאר בקרבה לקיבוץ ולא לברוח ולהתמודד עם הקשיים למען ילדיו ולמען מסע השיקום בו הוא נמצא מזה 6 שנים. הנאשם טען, כי הוא עובר טיפול קשה ומורכב המציב בפניו אתגרים קשים, התמודדות עם בוש וקלון מול ילדיו, והתמודדות עצמית. טען, כי הוא מבין שהוא צריך לשלם את חובו לחברה ובראש ובראשונה להמשיך בהליך השיקום. טען, כי הוא עובד בחברת אבטחה שנותנת לו מעטפת תומכת וכי הוא שותף מלא בגידול ילדיו ומתנדב מילואים פעיל, וביקש להביע התנצלותו בפני הקיבוץ ובפני משפחתו.

דין והכרעה

12. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, העיקרון המנחה את בית המשפט בקביעת מתחם העונש ההולם הוא **הלימה בין חומרת מעשה העבירה, בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטלים**. בעת קביעת מתחם העונש ההולם בית המשפט יתחשב **בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**.

13. הנאשם, כאמור, הורשע בביצוע של עבירת גניבה בידי מורשה וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. עסקין בעבירות רכוש כלכליות שביצע הנאשם מתוקף תפקידו כמנהל הכלבו בקיבוץ בו הוא התגורר ועבד, תוך מעילה באמון הקיבוץ כמעסיקו, ובד בבד מעילה באמון חברי הקיבוץ, עימם חי הנאשם כחלק מהאגודה השיתופית וקיים חיי כלכלה משותפים.

לצד האמור, מעשי הנאשם עולים כדי עבירות מס הכנסה, עת לא דיווח לפקיד שומה בבאר שבע על עיסוקו במכירה עצמאית בהיקף של לפחות 1.75 מיליון ₪ ובכך ביצע מעשים, בכוונה להתחמק מתשלום מס. בכך, פגע הנאשם ברציונל המונח ביסוד דיני המס, באופן המשליך על חיי המשק והכלכלה התקינים וכן על המרקם החברתי של החברה בישראל ועיקרון השוויון העומד בבסיס גביית המסים.

בכך פגע הנאשם בקניין ובאינטרס הרכושי של הקיבוץ כאישיות משפטית, של חבריו לקיבוץ חברי האגודה השיתופית, של רשויות המס בישראל ובעקיפין גם בחברה כולה. הנאשם פגע ביחסי האמון הבסיסיים שנותן מעסיק בעובד עת הוא מפקיד בידיו את ניהול ענייניו. הנאשם גנב מחבריו לאגודה השיתופית והכניס לכיסו רווח כספי על חשבונם.

בדנ"פ 2334/09 פרי נ' **מדינת ישראל** נקבע, לעניין העבירה של גניבה בידי מורשה:

"חומרה יתירה הנובעת לנסיבות המנויות בעבירה של גניבה בידי מורשה נובעת מכך שבהתקיימן, נפגעים יחסי אמון מיוחדים שנוצרו בין הגנב לקרבן הגניבה. עבירת הגניבה בידי מורשה פוגעת בה בעת בשני ערכים חברתיים רבי-חשיבות: ערך ההגנה על הרכוש, וערך ההגנה על יחסי האמון בין מרשה למורשה. הפגיעה בשני ערכים אלה במשולב היא היוצרת את החומרה המיוחדת שבמעשה העבירה, המצדיקה ענישה מחמירה..."

כאמור, בנסיבות מקרה זה מערך הפגיעה בערכים המוגנים חמור עוד יותר.

אשר לעבירות המס, הנאשם העלים מפקיד השומה את פעילותו המסחרית שהיתה בהיקף של כ-1.75 מיליון ₪. בכך

פגע הנאשם בערך השוויון בנטל המס ובקופה הציבורית. על החומרה הנודעת לעבירות אלה ראו רע"פ 977/13 אודיז נגד מדינת ישראל, וכן רע"פ 1717/14 ליזרוביץ נגד מדינת ישראל. ראו גם ע"פ 71687/02 עיני נגד מדינת ישראל שם נקבע:

"הערך המוגן בעבירות המס הוא השיטה הפיסקלית שהחברה אימצה כחלק ממדיניותה הכלכלית והחברתית, לרבות שיטת המיסוי שתבטיח חלוקת נטל שוויונית וצודקת".

כן ראו רע"פ 4323/14 מולדובן נגד מדינת ישראל:

"...עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה - בקופה הציבורית, העקיפה - בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס".

14. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, נתתי דעתי, לנסיבות הבאות: משך הזמן שבו בוצעו העבירות, כשש שנים, בהם הנאשם בחר פעם אחר פעם להמשיך במצג השווא מול הקיבוץ ובמרמה עם שותפו לעבירה, תוך שהוא מכניס לכיסו רווח כספי חודשי. לקחתי בחשבון את היקף המרמה. לקחתי בחשבון, כי הנאשם לא החזיר את כספי המרמה לקיבוץ והנזק אשר נגרם עומד בעינו. לקחתי בחשבון, כי הנאשם הסדיר את חובו לרשויות המס ובכך הפחית מהנזק אשר נגרם בפועל לקופה הציבורית. לקחתי בחשבון, כי אין ברקע לביצוע העבירה נימוק כלשהו המצדיק לקבוע כי אשמו של הנאשם מופחת. במכלול הנסיבות אין מנוס מלקבוע, כי מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים עומד ברף הגבוה ביחס לעבירות המרמה וברף הבינוני ביחס לעבירות המס.

מדיניות הענישה הנוהגת

15. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע הנאשם, משתרעת על פני מנעד רחב והכל בהתאם לנסיבות המעשה.

ביחס לעבירות הגניבה בידי מורשה והמרמה, ראו האסמכתאות הבאות:

א. ע"פ 131/07 שאול נ' מדינת ישראל שם נדחה ערעור הנאשם עליו הוטלו שלוש שנות מאסר וקנס בסך 100,000 ש"ח, בגין הרשעתו בסדרת מעשי גניבה בידי עובד ציבור. הנאשם גנב דלק בכמות עצומה מבסיס הדלק בחצרים, בשיתוף פעולה עם קצינה בבסיס. השניים מכרו את הדלק הגנוב בתמורה כוללת של כ-360,000 ₪. כספי הגניבה לא הושבו. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר חיובי הממליץ על ענישה שיקומית. בית המשפט קבע, כי ההגנה על האינטרס הציבורי גוברת, וכי יש לייצר ענישה מוחשית ומרתיעה המעבירה מסר ברור. אשר תעביר מסר ברור כי חברה מתוקנת מוקיעה מעשים אלה מתוכה. בדחות את הערעור, בית המשפט העליון ציין: "לא ראינו מקום להקל עם המערער. הוא חטא בעבירות קשות ומכוערות ממניע של בצע כסף ותוך הפרת האמון שניתן בו. כמות הדלק הגדולה שנגנבה, והנזק הכספי שהיה כרוך בכך לצה"ל, הצדיק גזירתו של מאסר ממושך אף יותר מזה שהושת בפועל. גם בטענה בדבר הפרתו של הכלל בדבר אחידות הענישה לא מצאנו ממש, ומכאן החלטתנו לדחות את הערעור".

ב. ת"פ (מח' ת"א) 39188-06-13 מדינת ישראל נ' שר - הנאשם, עורך דין במקצועו, הורשע בגניבה בידי מורשה,

לפי סעיף 393(2) לחוק העונשין, משיכת שיקים ללא כיסוי וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין. כתב האישום הנושא שישה אישומים, בגינם נקבעו מתחמים נפרדים. על הנאשם הוטל עונש כולל של שבע שנות מאסר בפועל.

ג. ע"פ 3475/11 **מדינת ישראל נ' זגורי** - הנאשם הורשע בביצוע שורה של עבירות מרמה והפרת אמונים, זיוף בנסיבות מחמירות, גניבה בידי מורשה, הלנת הון, גניבה בידי עובד ציבור וגניבה בידי מנהל, מרמה והפרת האומנים בתאגיד רישום כוזב, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. הנאשם ביצע את מעשי המרמה במסגרת תקפידו כיו"ר איגוד ערים לשירות כבאות, תוך ניצול מעמדו, ושלשל לכיסו מאות אלפי שקלים מגניבת כספים וזיוף ועריכת רישומים כוזבים. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והחמיר את עונשו של הנאשם מ 32 חודשי מאסר בפועל, ל-40 חודשי מאסר בפועל, בשים לב לחומרת השחיתות הציבורית.

ד. ת"פ (נתניה) 34106-10-13 **פרקליטות מחוז מרכז מיסוי וכלכלה נ' ברנד** - הנאשם הורשע בעבירות של גניבה בידי מורשה ועבירות של השמטת הכנסה, ומסירת דו"חות לא נכונים בלא הסבר סביר. הנאשם, רואה חשבון במקצועו, ביצע את העבירות במשך עשור, בשיטתיות, בתחכום רב ובתכנון קפדני תוך שגנב מעל 2 מיליון ₪ מלקוחותיו. נקבע, כי מתחם העונש ההולם הוא 15 חודשי מאסר ועד 40 חודשים, בצד קנס בסך עשרות אלפי שקלים ועד מאות אלפי שקלים. ביחס לעבירות המס נקבע, כי מתחם העונש נע בין 7 חודשי מאסר ל-24 חודשים. על הנאשם הוטל עונש כולל של 30 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בית המשפט קבע, כי חרף שיקולי פרטניים של הנאשם ובפרט טענות הנוגעות למצבו הרפואי, שיקולים אלה ייבחנו בגדרי המתחם ואין הצדקה לסטייה ממתחם העונש ההולם.

ה. ע"פ 2143/10 **שלום נ' מדינת ישראל** - הנאשם הורשע על פי הודאתו, בעבירות גניבה בידי מורשה, קבלת דבר במרמה, זיוף ושימוש במסמך מזויף. הנאשם, עורך דין במקצועו, עבר את העבירות במסגרת תפקידו במשך תקופה של כארבע שנים, במהלכם קיבל סכום של 1.3 מיליון ₪ מדודו, הבטיח להשקיעם בעסקאות שונות ונכסים, ואגב כך הציג לדודו מצגים כוזבים ומסמכים מזויפים, כאשר בפועל נטל את הכספים לידי ובעל באמון שנתן בו קרובו. על הנאשם הוטל עונש של 55 חודשי מאסרוקנס.

ו. ע"פ 5695/15 **אהרון נ' מדינת ישראל** - הנאשמת הורשעה בשמונה עבירות גניבה בידי מורשה, 179 עבירות גניבה, 422 עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד. הנאשמת ביצעה את העבירות במסגרת עבודתה בבנק ושלחה ידה במרמה בכספי לקוחות של הבנק בשווי כולל של כ-480,000 ₪, לאורך כשש שנים. על הנאשמת הוטלו 42 חודשי מאסר בפועל וקנס. במסגרת הערעור, הופחת הקנס מ-100,000 ₪ ל-60,000 ₪.

ז. ע"פ (מח' חי') 74455-12-19 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל** - הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות גניבה בידי מורשה, זיוף בכוונה לקבל דבר ושימוש במסמך מזויף. הנאשם עבר את העבירות במשך כשנתיים, במסגרת עבודתו כסוכן ומפעיל דואר. הנאשם נטל לכיסו, ב-476 פעמים שונות, סכומי כסף ששילמו אזרחים לגורמים שונים כגון תאגיד המים, חברת החשמל המוסד לביטוח לאומי וכן נטל מקופת הדואר סך של 50,000 ₪, כאשר סכום הגניבה הסתכם בכ-490,000 ₪. הנאשם החזיר כ-430,000 ₪. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 12-36 חודשי מאסר ועל הנאשם הוטלו 20 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי אישר את מתחם העונש שנקבע על ידי בית המשפט השלום בקבעו: **"מתחם העונש שנקבע ע"י בית משפט קמא, הגם שהוא רחב יחסית, הוא ראוי ומשקף את טיב העבירות וחומרתן, ואנו רואים עין בעין את גישת בית משפט קמא לפיה עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים אינה מאפשרת במקרה זה ענישה של"צ - אפילו בהיקף**

נרחב - כפי שהמליץ שירות המבחן. עם זאת, לאור נסיבותיו של הנאשם, גילוי העבירה בסמוך לביצועה, המלצת שירות המבחן ומצבה הבריאותי של אשת הנאשם, לקיחת האחריות והחזרה כספים הוקל העונש והועמד על 16 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

ח. עפ"ג 42389-02-17 **שחאדה נ' מדינת ישראל** - אליו הפנתה ההגנה - הנאשם הורשע בגניבה זיוף ושימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל דבר. הנאשם זייף 17 שיקים בסכום כולל של כ- 38,000 ₪. הנאשם בעל הרשעות קודמות. בית המשפט השלום השית על הנאשם עונש מאסר בן 10 חודשים, ובערעור עונשו הופחת ל-8 חודשי מאסר בפועל.

לא מצאתי כי ניתן ללמוד מפסק דין זה לענייננו בשים לב להיקף המרמה, סוג העבירות, משך העבירות ובכל מקרה, גם לשיטת ההגנה פסק דין זה אינו תומך בעתירה העונשית.

16. בנסיבות אלו, אין מנוס מהמסקנה, כי עתירת המאשימה להשתת ענישה מוחשית בדמות מאסר בפועל משמעותי, אכן מבוססת על מדיניות ענישה שהתוותה על ידי בית המשפט העליון, ובתי המשפט המחוזיים, בעבירות מסוג אלו.

וראו גם ע"פ 71136/01 (מח' ת"א) **מואטי נ' מדינת ישראל** שם נקבע:

"לא בכדי קבע המחוקק ענישה מחמירה של שבע שנות מאסר בצדה על עבירת הגניבה ממעביד.

עבירה זו נושאת עמה גם יסוד קשה של הפרת אמון. "בעבירות אלה נוספת לפגיעה בזכות ההחזקה של בעל הנכס גם הפרה של חובת הנאמנות שחב הגנב, מכוח מעמדו, לבעליו" (ע"פ 6350/93 מ"י נ ג דין, פ"ד מט(4) 281). אפשר וצריך לדרוש ממעסיק שינקוט באמצעי הגנה מירביים כדי לשמור על רכוש, כנגד גנבים "מן החוץ" - אך קשה אם לא בלתי אפשרי, להתגונן מראש כנגד עובד "מבפנים", שבתוקף תפקידו ומכוח האמון שהמעביד רוכש לו - יש לו גישה טבעית לרכושו של המעביד. על כן, מתחייבת ענישה מחמירה ומרתיעה. [...] את העבירות ביצע המערער, לא כעובד מן המניין "סתם", אלא כמנכ"ל, שהאמון שניתן בו היה רב מאוד. הוא ניצל אמון זה, בשיטתיות, במשך למעלה משנתיים, בתדירות הולכת וגוברת, כשהוא מסווה את הגניבות על-ידי זיופים ורישומים כוזבים במסמכי החברה שהוא אחראי להם."

17. **ביחס לעבירות המס** בתי המשפט חזרו והדגישו את החומרה היתרה שיש ליחס לעבירות מס. ראו למשל, רע"פ 679/21 **פלוני נגד מדינת ישראל**:

"לא אחת עמד בית משפט זה על החומרה המשתקפת בעבריינות מס, אשר נובעת

מהפגיעה הקשה בקופה הציבורית ולאור הקושי הרב בחשיפתה. לפיכך, יש להשית ענישה ממשית בגין עבירות אלו, כאשר נקודת המוצא לגזירת העונש תהיה בדרך כלל עונש מאסר בפועל".

ראו גם רע"פ 1154/20 מלכה נגד מדינת ישראל:

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הגלומה בביצוע עבירות מס, ועל כך שנקודת המוצא בגזירת עונשו של נאשם שביצע עבירות אלו היא מאסר בפועל. עוד נקבע בפסיקה כי על בית המשפט הגוזר את עונשם של עבריינים המבצעים עבירות מס להעדיף את האינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם..."

ראו גם רע"פ 1514/08 שנהב נגד מדינת ישראל שם הדגיש בית המשפט העליון את חומרתן של העבירות הכלכליות ואת פגיעתן במשק ובעקרון השוויון בנשיאת נטל המס, ונקבע, כי ככלל העונש ההולם בגין עבירות אלו הינו מאסר בפועל ואין להסתפק בעבודות שירות:

"לא אחת עמד בית-משפט זה על החומרה הרבה של העבירות הכלכליות ופגיעתן הקשה במשק ובערך השוויון בעמידה בנטל המס. כן נקבע, כי כאשר מדובר בעבירות כלכליות, על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בהן לפרט ולציבור כאחד ואת יסוד ההתרעה הנדרש ביחס לביצועה. עוד נקבע, כי העונש ההולם עבירות פיסקאליות הוא עונש מאסר שירוצה מאחורי סורג ובריא וכי אין להסתפק בעבודות שירות".

18. ראו להלן דוגמאות לעבירות המס בה הורשע הנאשם:

א. ת"פ (ת"א) 51575-05-14 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' אגסי - הנאשם הורשע בשלוש עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודה. הנאשם ניהל עסק להפקת אירועים, והודיע לפקיד השומה כי סגר את העסק, אך בפועל העסק המשיך לעבוד. היקף השמטת ההכנסות לא פחות מכ-870,000 ₪. נקבע כי מתחם העונש נע בין 6 ל-20 חודשי מאסר בפועל וקנס בין 20,000 ₪ ל-60,000 ₪. בנסיבות העניין האישיות החריגות ומאחר שהוסר המחדל במלואו, בית המשפט הסתפק בעונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות וקנס בסך 35,000 ₪.

ב. עפ"ג (ת"א) 31816-05-13 מדינת ישראל נ' נבון - הנאשם הורשע בביצוע 5 עבירות לפי סעיף 220(1) לפקודה ו-5 עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודה, היקף השמטת ההכנסה שלושה מליון ₪. נקבע, כי מתחם העונש ההולם הוא 5-15 חודשי מאסר בפועל. חרף מצבו הרפואי של הנאשם אשר איבד ראייתו בעין אחת ושיקולים נוספים לקולא שפורטו, הוטלו על הנאשם שבעה חודשי מאסר בפועל, משיקולי הרתעת הרבים. ערעור הנאשם נדחה וצוין, כי העונש אינו חמור, גם בהינתן שהנאשם הסיר את המחדל.

ג. עפ"ג 56587-07-13 מדינת ישראל נ' קובי - הנאשם הורשע בביצוע 4 עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודה, בגין השמטת הכנסות בסך של כ-730,000 ₪ וזאת לאחר שדיווח כי סגר את עסקו אך בפועל המשיך להפעיל את העסק לתקופה של כחמש שנים נוספות. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-15 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 6 חודשי מאסר שירוצו עבודות שירות לצד ענישה נלווית. ערעור המדינה לבית המשפט המחוזי התקבל ונקבע:

"הרף התחתון בנסיבות תיק זה צריך היה לעמוד על 8 חודשי מאסר, שהאמירה הגלומה בכך

היא שלא ניתן להסתפק במאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. אפילו היינו מקבלים את הרף העליון בו נקב בית-משפט קמא (ואינו נכנסים לדין בסוגיה זו) הצבת הרף התחתון על 8 חודשים מצביעה על-כך שזוהי התקופה המינימלית אותה יש להטיל במקרה הנוכחי. איננו מסכימים עם בית-משפט קמא לכך, שהיה מקום לסטות בתיק זה מהרף התחתון שנקבע על ידו. ומשאמרנו כי הרף עומד על 8 חודשים, התוצאה האופרטיבית מתחייב".

ביחס לטענת חלופה הזמן בית המשפט המחוז ציין כך:

"באשר לחלופה הזמן - נראה לנו, כי בנושא זה יש צדק מסוים בדברי כל אחד מהצדדים. בסופו של יום הזמן הוא זמן, הוא איננו עוצר ומדובר בעבירות שתחילתן בשנת 2002, כאשר אנו מצויים היום בסיומה של שנת 2013. יחד עם זאת, צודקת המדינה שעבירות המס ככלל שונות בהיבט זה מעבירות שונות, בשל הקושי בחשיפתן. במקרה הנוכחי בין החשיפה להגשת כתב האישום חלפה כשנה וחצי, דהיינו - תקופה סבירה. לפיכך, לטעון בדבר חלופה הזמן יש לתת משקל מסוים, אולם לא משקל מכריע."

ד. בפס"ד ברנד, שהובא לעיל, נקבע כי מתחם העונש ההולם ביחס לעבירה של השמטת הכנסה הוא 7-24 חודשי מאסר בפועל.

19. לא נעלמה מעייני אסופת הפסיקה אליה הפנתה ההגנה, הכוללת מקרים רבים בהם הוטלו עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות או של"צ. אך עיון באותם פסקי דין מלמד, כי לא ניתן להקיש מהם לענייננו, בפרט בכל הקשור להיקף המרמה, משך המרמה וסוג העבירות:

א. כך, למשל, בת"פ 22675-10-09 **מדינת ישראל נ' סוויסה**, הנאשם הורשע בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות מלקוחותיו, בהיקף של 130,000 ₪. הנאשם לא הורשע בעבירת מס. מצבו הבריאותי של הנאשם חמור והוא נמצא בלתי כשיר לריצוי מאסר בעבודות שירות. בנסיבות אלו, הוטל עונש של מאסר על תנאי לצד של"צ.

ב. כך גם בת"פ 36802-08-11 **מדינת ישראל נ' כליף**, הנאשם הורשע בעבירות קבלת דבר במרמה וזיוף, שעניינן זיוף 23 שוברי תשלום בהיקף כולל של כ-60,000 ₪. הנאשם נדון לשל"צ בהיקף של 400 שעות.

ג. כך גם ברע"פ 8529/12 **עקל נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בגניבה על ידי עובד וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. הנאשם ביצע את העבירות לאורך תקופה של כשש שנים, במסגרת עבודתו בקופת חולים. בהיותו מורשה לבצע החזרים כספיים, הנאשם הזין למערכת הממוחשבת מאות פניות פיקטיביות ובדרך זו נטל לכיסו עשרות אלפי שקלים שלא כדין. על הנאשם הוטלו עשרה חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. במסגרת הערעור הוקל עונשו של הנאשם, בשל נסיבותיו האישיות, והופחת עונשו לשמונה חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור לבית המשפט נדחתה ונקבע: "**כשם שקבעו בתי המשפט הקודמים אף אני סבור כי אין לאמץ, בנסיבות המקרה דנן, את המלצת שירות המבחן, וכי היה ראוי להשית על המבקש עונש מאסר מרתיע, ההולם את חומר מעשיו**".

ד. ת"פ 30745-09-12 **פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש נ' זגורי** שם נקבע, כי העונש בגין גניבה ממעביד ומרמה בהיקף של כ-150,000 ₪, מצדיק מאסר שלא יפחת מ-12 חודשים, אך לאור השיהוי

הרב ועיניו הדין שבא בעקבותיו, והוקל עונשה של הנאשמת והועמד על שישה חודשי מאסר בעבודות שירות.

לא ניתן להקיש ממקרה זה לעניינו, שכן היקף המרמה בעניינו גדול פי 11 ושיקולי השיהוי אינם דומים כלל למקרה שבפניי.

20. בשים לב למכלול השיקולים מתחייבת המסקנה, כי מתחם הענישה לו טענה ההגנה אינו תואם כלל את עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה ואת נסיבות ביצוע העבירות ואין הוא הולם כלל את חומרת המעשים. המתחם הנטען על ידי ההגנה אינו נתמך כלל בפסיקה הנוהגת ויש לדחותו. גם המאשימה, לעניות דעתי, טענה למתחם חמור מהדרוש במקרה זה בשים לב לאסמכתאות שפורטו לעיל. במכלול הנתונים יש לקבוע כי מתחם העונש ההולם **נע בין 3 שנות מאסר ועד 5 שנות מאסר, בצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי.**

העונש בגדרי המתחם, ואפשרות החריגה ממתחם העונש לאור שיקולי שיקום

21. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יתחשב בית המשפט בשיקולים כלליים ובשיקולים פרטניים, שאינם קשורים בנסיבות ביצוע העבירה. במקרה זה יש להתחשב בנתונים הבאים: מדובר בנאשם יליד 1975, ללא הרשעות קודמות וגם ללא תיקים נוספים לאחר האירוע. נתון זה הוא משמעותי אך יש להדגיש, כי זהו המצב השכיח בעברייני מרמה ובעבירות מהסוג בהם הורשע הנאשם. בפרט, כשמדובר בגניבה על ידי מורשה ובמצב שבו מעמדו של הנאשם אשר אפשר לו את ביצוע המעשים, היה מותנה בהיעדר הרשעות קודמות. הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו כבר בשלב החקירה, הודה בביצוע העבירות, חסך זמן שיפוטי יקר, ושיתף פעולה עם הרשויות במשפטו של שותפו.

22. קיימים במקרה זה שיקולי שיקום שגם המאשימה אינה מתעלמת מהם. אך המחלוקת בין הצדדים היא האם שיקולים אלה מצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם ואם כן, עד כמה. שירות המבחן עומד על קיומם של שיקולי שיקום משמעותיים הבאים לידי ביטוי בשינוי ממשל של אורחות חיו, תפיסת עולמו ויישום הכלים שרכש במהלך הטיפול. שירות המבחן עומד על כך, שהנאשם מחזיק בתפיסת עולם המושתתת בעיקרה על מערכת ערכים נורמטיבית וללא דפוסי עבריינות מושרשים, מגלה מודעות גבוהה לדפוסי התנהגות מכשילים, וכי ההליך הטיפולי קידם את הנאשם באופן משמעותי ביכולתו להציב עבורו גבולות פנימיים. שירות המבחן עותר שלא להטיל על הנאשם מאסר לריצוי בפועל, על מנת שלא לכרסם בהישגי השיקום ובעניין זה עומד על הפגיעה בדימוי העצמי של הנאשם, בפרט אל מול קרוביו ומשפחתו. בחנתי את האמור בתסקירי שירות המבחן לעומק. הטלת עונש מאסר משמעותי לריצוי בפועל על אדם "נורמטיבי" בעיקרו, בפרט לאחר שנטל אחריות על מעשיו, אינה מעשה פשוט. אך בעניין זה קיימת פסיקה מנחה, ברורה, כי בעבירות אלה, בהיקפים אלה, חובה על בית המשפט לתת בכורה לשיקולי גמול והרתעה וכי יש להטיל עונשי מאסר הולמים גם על מי שאינו מחזיק בערכים עברייניים ושיתף פעולה עם הרשויות ועם גורמי הטיפול. לקחתי בחשבון לעניין זה גם את הסדרת חובו של הנאשם מול רשויות המס, לטענת בא כוחו בסכום של למעלה מחצי מיליון ₪. אך לא ניתן לזקוף לזכות הנאשם, באותה המידה, את הטבת נזקי הקיבוץ וחברי האגודה השיתופית,

גם אם אני, כטענת בא כוחו, כי ההליך האזרחי המתנהל, מתנהל מסיבות טובות ומוצדקות.
ראו בעניין זה רע"פ 5872/14 ירון נ' מדינת ישראל, שם נקבע ביחס להסרת המחדל בעבירות מס:
"על אף חשיבות השיקול של הסרת המחדל על ידי הנאשם בעבירות מהסוג בנדון כאן - אין להפריז בהכרח במשקל המוענק לו."

ראו גם רע"פ 8507/09 שחל נ' מדינת ישראל:

"אשר לטענת המבקש בדבר הסרת המחדל, גם אם נניח לטובתו, כי המחדל הוסר כולו ולא רק התשלום עליו הוסכם על הצדדים בדיון בבית-משפט השלום, הרי שאין בכך כדי להעלות או להוריד, שכן כידוע, כבר נקבע על-ידי בית-משפט זה, כי "אף שלהסרת המחדל במקרה זה יש לייחס משקל, אין להפריז בו עד כדי הימנעות מגזירתו של מאסר בפועל".

אין לבית המשפט ספק, כי ריצוי עונש מאסר בפועל אכן תפגע בדימויו העצמי של הנאשם אך ציפיית הנאשם, שהתגייסותו לטיפול ונטילת האחריות, בצד המחירים ששילם שהיו פועל יוצא מתחייב ומתבקש ממעשיו ומהמעילה באמון שהיתה כרוכה בהם, תהווה גמול מספיק למעשים אינה תואמת את הנחיית המחוקק והפסיקה. בנסיבות אלה, מצאתי, כי אכן יש מקום לתת ביטוי ממשי לשיקולי השיקום ולהתרשמות שירות המבחן, אך הסטייה ממתחם העונש ההולם אינה יכולה בשום אופן להוביל לתוצאה של הימנעות מהטלת עונש מאסר משמעותי, לריצוי בפועל.

סוף דבר

23. לאחר ששקלתי את רכיבי הענישה, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו בתאריך 19.4.23 ומומלץ לנאשם לבצע הליך של מיון מוקדם בשב"ס.

ב. קנס בסך 50,000 ₪, או 3 חודשי מאסר תמורתו.

לבקשת הנאשם הקנס ישולם ב-100 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.7.23. מובהר לנאשם, כי אי עמידה באיזה מבין התשלומים יעמיד את הקנס לפירעון מלא ומיידי.

ג. פיצוי לאגודה השיתופית קיבוץ "רעים" בסך 200,000 ₪.

הפיצוי ישולם ב-100 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.7.23. המאשימה תעביר פרטי הניזוק לתיק בית המשפט בתוך 30 ימים.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ח' אדר תשפ"ג, 01 מרץ 2023, במעמד הצדדים.